

Onderwerp Evaluatie pilot Samenwerking rechtbank, raad voor de kinderbescherming en jeugdhulp bij complexe scheidingen - Uniform Hulp Aanbod (UHA)	
Nummer	2022/321064
Portefeuillehouder	Botter, J.
Programma/beleidsveld	2.2 Voorzieningen Jeugd
Afdeling	JOS
Auteur	Fischer, S.
Telefoonnummer	023-5115672
Email	sfischer@haarlem.nl
Kernboodschap	De pilot Samenwerking rechtbank, Raad voor de Kinderbescherming en jeugdhulp bij complexe scheidingen- landelijk UHA genoemd - is op 1 maart 2021 in de regio's IJmond, Haarlemmermeer, Alkmaar e.o., de BUCH en Zuid Kennemerland gestart. Het doel van de pilot is om een versnelling te bewerkstelligen in het proces van verwijzing van ouders en gezinnen in complexe scheidingen, vanuit een juridische procedure bij de rechtbank naar passende hulpverlening.
Behandelveorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie Samenleving.
Relevante eerdere besluiten	N.v.t.
Besluit College d.d. 31 mei 2022	1. Het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

Uniform Hulp Aanbod (UHA) staat voor een landelijke werkwijze waarin de rechtbank, de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) en de lokale teams samenwerken. De afspraken zijn per rechtbankarrondissement gemaakt en gebaseerd op een visiedocument van de rechtspraak (2016). Alle gemeenten uit het arrondissement van de rechtbank Noord Holland nemen deel aan de pilot. Niet alle partijen zijn even ver in de uitvoering ervan.

De werkwijze heeft als doel versnelling te brengen in het samenwerkingsproces rondom echtscheidingszaken tussen de rechtbank, de Raad voor de Kinderbescherming en het lokale team. Het lokale team in Zuid-Kennemerland is het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).

De regio's IJmond, Haarlemmermeer, Alkmaar e.o., de BUCH en Zuid Kennemerland zijn op 1 maart 2021 gezamenlijk met de pilot gestart.

De pilot houdt samengevat de volgende samenwerkingsafspraken in:

1. Gezinnen in complexe scheidingssituaties worden vanaf de zitting op de Rechtbank direct doorverwezen naar het CJG met een proces verbaal met concrete doelen.
2. Het CJG koppelt passend hulpverleningsaanbod aan de gestelde doelen en beoordeelt of daarnaast nog andere hulp nodig is.
3. De hulpverlener rapporteert het verloop van de hulpverlening aan het CJG. Het CJG stuurt deze informatie door aan de RvdK en de rechtbank. Binnen welke termijn dit gebeurt is afhankelijk van de duur van het hulpverleningstraject.
4. De RvdK screent de zaak en beoordeelt of er opnieuw een zitting moet worden gepland of een onderzoek door de RvdK nodig is.

In de bijlagen vindt u meer informatie over de uitgangspunten van de pilot en een uitgebreide procesbeschrijving bij de samenwerkingsafspraken.

Deze informatienota informeert u over de opbrengst van de evaluatie van de pilot UHA.

2. Kernboodschap

Inhoud van de pilot Uniform Hulp Aanbod

Ouders moeten bij een scheiding samen afspraken maken over de verdeling van zorg-, en opvoedingstaken. Als ouders hier niet uitkomen, kunnen zij via een advocaat aan de rechter vragen om een beslissing te nemen.

In de pilot (UHA) verwijst de kinderrechter het gezin of gezinsleden n.a.v. een zitting aan de hand van doelen, zoals oudercommunicatie of psycho-educatie, door naar het CJG. De beslissing van de kinderrechter over bijvoorbeeld de omgangsregeling wordt dan aangehouden voor bepaalde tijd in afwachting van de resultaten van de ingezette hulp.

Het CJG koppelt passend hulpaanbod aan de doelen. Dit is de reguliere taak van het CJG, echter wordt in deze werkwijze de aanmelding door de rechtbank gedaan in plaats van door ouders zelf. Hierdoor en doordat het CJG contact met ouders opneemt wordt een versnelling bewerkstelligd. Daarnaast kan er snel worden geschakeld als het hulpverleningstraject stopt of stagneert.

Het doel van de pilot is dan ook dat kinderen en gezinnen in complexe echtscheidingszaken de best passende zorg krijgen met een zo kort mogelijke wachttijd zodat kinderen zo min mogelijk

schade ondervinden van het uit elkaar gaan van hun ouders en later zwaardere zorg wordt voorkomen.

Verloop van de pilot

Op 1 maart 2021 is de pilot in de regio's IJmond, Haarlemmermeer, Alkmaar e.o., de BUCH en Zuid Kennemerland gelijktijdig gestart. De aanpak in Zuid Kennemerland is samen met het CJG Kennemerland vormgegeven. Het CJG wil graag een nauwere samenwerking met de Rechtspraak.

Nu de pilot een jaar loopt kunnen de eerste voordelen en knelpunten van de nieuwe werkwijze in beeld worden gebracht. Deze punten kwamen in de verschillende gemeenten in grote lijnen overeen.

Voordelen op basis van de evaluatie met het CJG

1. De samenwerking tussen de Rechtbank, De Raad voor de Kinderbescherming en het CJG verloopt meer gestroomlijnd. Ouders en hun kinderen raken niet langer uit beeld.
2. Het CJG als procesregisseur is van meerwaarde gezien hun kennis van de sociale kaart en wachtlijsten en om regionale of lokale trends te signaleren. Tijdens de intake kan het CJG tevens inschatten of meer of andere hulp nodig is.

Knelpunten op basis van de evaluatie met het CJG

1. De informatie in het Proces Verbaal van doorverwijzing is in sommige gevallen te summier.
2. Het contact met ouders verloopt soms moeizaam oor het ontbreken van praktische gegevens of een gebrek aan motivatie.
3. Wachtlijsten bij een aantal zorgaanbieders beperken de beoogde versnelling van het proces.

Effect van de pilot

Samenvattend is het doel van een meer gestroomlijnd werkproces en samenwerking tussen de betrokken ketenpartners behaald. Het doel van versnelling van dit proces wordt gedeeltelijk gedempt door een aantal praktische knelpunten.

De versnelling merkt de rechtbank onmiddellijk omdat partijen direct bij het CJG terechtkomen. Ook is de versnelling duidelijk merkbaar wanneer het traject stagneert. Er kan eerder door worden doorgepakt omdat het CJG terugkoppelt bij stagnatie en de rechtbank niet meer afhankelijk is van reacties van advocaten. Het effect van deze versnelling wordt gedempt door wachttijden.

Conclusie

Met de pilot UHA wordt beoogd de ontwikkelingsbedreiging van kinderen in complexe scheidingssituaties af te wenden door zo snel mogelijk passende hulp te bieden en hiermee een onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming en gedwongen hulpverlening te voorkomen.

De werkwijze komt tegemoet aan het doel om de samenwerking tussen het sociaal en juridisch domein te versterken, zoals is bedoeld door de pilot Uniform Hulp Aanbod.

Door een meer gestroomlijnde aanpak in complexe scheidingssituaties wordt een versnelling bereikt in het proces van de doorverwijzing naar passende hulp en raken gezinnen niet meer uit beeld.

In de uitvoering worden naast voordelen ook nog een aantal knelpunten ervaren. Deze worden met de partijen besproken en geprobeerd op te lossen. Dit vraagt, zeker het komende jaar nog overleg en monitoring. Alle betrokken partijen staan hier open voor en de gemeente zal hierin mede initiatief nemen.

3. Vervolg

De intentie vanuit de rechtspraak is dat de pilot uitmondt in een vaste werkwijze gezien het feit dat de manier van werken landelijk wordt geïmplementeerd en de werkwijze vanuit de rechtspraak hierop aansluit.

In gesprekken over de uitvoering en werkwijze wordt samen opgetrokken met IJmond, de BUCH en Haarlemmermeer en zullen zowel met de Rechtbank en de RvdK als het CJG evaluatiemomenten gepland worden om de uitvoering te bespreken en signalen uit te wisselen.

Om de negatieve gevolgen van scheidingen bij kinderen te beperken, is het vooral van belang dat relatie- en scheidingsproblematiek tijdig wordt gesignaleerd door hulpverleners die bij het gezin betrokken zijn. Preventie is een onderwerp dat op dit thema volop in ontwikkeling is. Er wordt veel onderzoek gedaan naar triage 'aan de voorkant' en hoe dit het beste kan worden uitgevoerd. Hierover is de gemeente o.a. met het CJG in gesprek om te onderzoeken hoe (nog) meer preventief kan worden ingezet op deze problematiek, o.a. door middel van meer voorlichting en een snellere signalering.

Er is al preventief aanbod beschikbaar in de vorm van theatervoorstellingen op scholen, Villa Pinedo en de BOR (begeleide omgangsregeling door vrijwilligers) ter voorkoming van ernstiger schade en zwaardere hulp later.

Daarnaast heeft de gemeente een eigen pagina op de website www.scheidingplein.nl dit is een bovenregionaal initiatief waar ouders laagdrempelig en per gemeente informatie, advies en ondersteuning kunnen vinden op het gebied van echtscheidingen.

5. Bijlagen

Bijlage I: Uitgangspunten pilot UHA

Bijlage II: Procesbeschrijving pilot UHA